

Silpakorn University Journal of Fine Arts Vol.9(1) 2021 61

กิจกรรมอื่น นอกจากนี้ยังมีส่วนช่วยในการกระตุ้นพัฒนาการหลายด้านให้กับเด็กออทิสติก เช่น ทำให้สมาธิดีขึ้น เพิ่มทักษะทางความคิด มีความคล่องตัวในการสื่อสารอันเกิดจากการเรียนรู้สภาพแวดล้อม โดยผลงานศิลปะจากจินตนาการของเด็กออทิสติกนั้นเป็นความงามที่บริสุทธิ์ไร้การปรุงแต่ง การสร้างสรรค์งานศิลปะจากข้อสรุปดังกล่าวเลือกใช้เทคนิคทางหัตถกรรมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค แอปพลิเค (Appliqué) หรือการปะติดเศษผ้า (collage) เพื่อให้เกิดผลงานจิตรกรรมสื่อผสมที่แสดงออกถึงจินตนาการอันบริสุทธิ์ของเด็กออทิสติกและการสร้างสรรค์ที่ไร้การปรุงแต่งได้

คำสำคัญ ออทิสติก / เย็บปัก / ถักทอ / ดุนนูน / แอปพลิเค

Abstract

The research methodology of this creative research was divided into 2 parts: (1) posing questions on artistic expression of children with autism spectrum disorder (ASD), and (2) the creation of art pieces by the researcher, inspired by the mentioned artistic expression. This qualitative research uncovered characteristics of child art. After the summarization, the understanding was utilized to create unique artworks. Research results showed that art can be a therapeutic treatment for hyperactive disorder; children are likely to concentrate on the art activity longer than other activities. Furthermore, art is beneficial to child development in many ways for children with autism spectrum disorder. It improves their concentration, enhances their thinking skills, and their agility of communication about their learning capabilities from surrounding environments. Originating from their imaginations, the artworks of children with autism spectrum disorder are undoubtedly pure beauty. The artistic creation as research result is handcrafted mixed-media artworks utilizing the technique of “appliqué” or clothing collage to express the pure and unlimited imaginations of children with autism spectrum disorder.

Keywords Autism / Embroidery / Weaving / Embossing / Appliqué

บทนำ

1 ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์

งานหัตถกรรมนับเป็นงานที่มีมาช้านาน ก้าวผ่านยุคสมัยจนข้ามพ้นขีดจำกัดของการตอบสนองขั้นพื้นฐานของมนุษย์ จนก้าวข้ามมาเป็นผลงานที่ถูกพัฒนาจนสามารถทัดเทียมได้กับงานศิลปะบนผืนผ้าชั้นดี ที่ต้องใช้ทักษะความอดทน มุมานะ บากบั่น ประณีตบรรจงแต่งแต้มสีสันของลวดลาย ด้วยผ่านนานาชนิดจนก่อเกิดเป็นผลงานที่ทรงคุณค่าที่สามารถแสดงออกให้เห็นถึงความงาม อันเกิดจากความตั้งใจของผู้สร้างสรรค์ดังจะเห็นได้จาก ประวัติการสร้างสรรค์ในยุคเริ่มแรกของเทคนิคงานปะติดผ้าที่งดงาม ในเทคนิค Appliqué ดังต่อไปนี้

คำว่า Appliqué นั้นมาจากคำภาษาฝรั่งเศสและภาษาละติน Appliquer และ Applicare ตามลำดับซึ่งทั้งคู่หมายถึงการเข้าร่วมหรือแนบ เทคนิคนี้ใช้เป็นวิธีการสำหรับแก้ไขปะชุนผ้าที่ขาดเพื่อเสริมในบริเวณที่ขาด รวมทั้งเสริมความแข็งแรงของเสื้อผ้าในบางส่วนที่ใช้สวมใส่ Appliqué แรกเริ่มใช้เพื่อยืดอายุการใช้งานของเสื้อผ้าและนำไปสู่เทคนิคที่สามารถเห็นได้ในของใช้ในชีวิตประจำวันเช่น ผ้าห่ม ผ้าปูโต๊ะ ผ้ามัดย้อมผนัง รวมทั้งสร้างลวดลายให้เสื้อผ้า ดังจะเห็นได้จากวัฒนธรรมงานปะติดผ้าเทคนิค Appliquer มากมายจากทั่วทุกมุมโลก

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่างานหัตถกรรมมีส่วนสำคัญในชีวิต เป็นปัจจัยที่ใช้ตอบสนองการใช้สอยภายในครัวเรือน เครื่องนุ่งห่ม จนพัฒนาไปสู่การนำมาใช้ตกแต่งอาคารบ้านเรือนให้งดงาม จนท้ายที่สุดสามารถยกระดับกลายเป็นผลงานศิลปะจากเศษผ้า แต่สามารถนำมาเพิ่มมูลค่าได้อย่างน่าสนใจ จนสามารถเป็นอาชีพสร้างผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่าให้กับเศษผ้าได้กลับมามีชีวิตอีกครั้ง จากที่กล่าวมาทำให้ผู้สร้างสรรค์ที่มีความสามารถในงานเทคนิคการปะติดผ้า Appliqué ต้องการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ด้วยเทคนิคการปะติดและเชื่อมประสานผ่านนานาชนิด รวมทั้งเลือกใช้สีที่แสดงออกให้เห็นถึงความงาม อันได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก เพื่อเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องการกระตุ้นเตือนให้ผู้คนและครอบครัวที่มีลูกเป็นออทิสติก หันมาเห็นคุณค่าและความสำคัญรวมถึงความสามารถของเด็กออทิสติก โดยใช้ศิลปะบำบัดในการชักจูงเชื่อมโยงช่องว่างของคนในครอบครัวให้หันกลับมามุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของเด็กไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง จึงนับได้ว่า โครงการจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก จึงมีความสำคัญและควรส่งเสริมให้ได้รับการเผยแพร่ออกสู่สาธารณะชนในวงกว้าง อันจะนำมาซึ่งประโยชน์ในการใช้ศิลปะบำบัด การแพทย์ทางเลือก รวมทั้งสามารถเพิ่ม

แนวทางในการพัฒนาการปะติดผ้าในแบบอุตสาหกรรมครัวเรือนมาเป็นผลงานศิลปะอันทรงคุณค่าบนผืนผ้าได้อีกทางหนึ่ง

2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 ศึกษาลักษณะการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของเด็กออทิสติก

2.2 นำผลการศึกษามาสร้างผลงานด้วยเทคนิค Appliqué

3 ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาการสร้างสรรค์จิตรกรรมด้วยเทคนิคการปะติดผ้า Appliqué ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก โดยการเก็บข้อมูลจากเด็กออทิสติก อายุ 13 ปี เป็นระยะเวลา 1 ปี ทำกิจกรรมต่อเนื่องกันสัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 3 ชั่วโมง และคัดเลือกผลงานที่มีความน่าสนใจนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน ด้วยเทคนิคการปะติดผ้า Appliqué ที่มีลักษณะเฉพาะตน

3.1 เนื้อหาแสดงถึงความงามจากความไม่สมบูรณ์ ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากศิลปะการวาดภาพของเด็กออทิสติก ช่วงอายุ 13 ปี โครงการชื่อ จิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือ ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก

3.2 รูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) แบบบิดทอน (Distortion) การสร้างสรรค์งานศิลปะในลักษณะบิดเบือนไปจากของจริง โดยจะให้ความสำคัญกับรูปแบบที่เหมือนจริงน้อยลง เป็นการนำทัศนธาตุมาจัดองค์ประกอบศิลป์ในผลงาน แต่ให้ความสำคัญกับรูปแบบจากความคิดของเด็กมากขึ้น เพื่อสื่อความงามในการรับรู้ให้เข้าใจง่ายและรวดเร็ว

3.3 เทคนิคในการสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคทางทัศนกรรมการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือ มาผสมผสานกับศิลปะของเด็กออทิสติกให้เกิดมีลักษณะผลงานเฉพาะตน

3.4 สร้างสรรค์ผลงานจำนวน 1 ชิ้น ในระยะเวลาของโครงการ

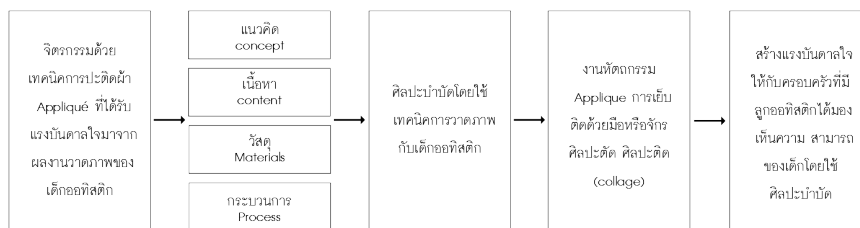
4 วิธีการศึกษา

4.1 ศึกษาเอกสารทางวิชาการ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยสร้างสรรค์ โดยศึกษาจากการรวบรวมข้อมูลเอกสาร และการเก็บข้อมูลในหลายด้านแบบเชิงลึกข้อมูลโรคออทิสติก (Autistic Disorder) หรือออทิซึม (Autism) แนวคิดของศิลปะบำบัดด้วยการจัดกิจกรรมศิลปะบำบัด โดยศึกษาศิลปะการปักผ้า: แอปพลิเค (Applique Quilt) ศิลปะของศิลปินในกลุ่มงานการปักผ้า: แอปพลิเค (Applique Quilt) คือผ้าควิลต์ที่ชั้นบน (top) ทำลวดลายด้วยการตัดผ้าเป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามจินตนาการโดยไม่จำกัดรูปทรงเช่นลายดอกไม้ลายสัตว์ต่าง ๆ ร่วมกับหลักการออกแบบ โดยนำหลักศิลปะมาประยุกต์ ใช้การออกแบบการปะติดผ้า (collage) ศึกษาเทคนิคการขึ้นรูป จากภาพวาดของเด็กออทิสติก เพื่อจัดทำภาพร่างผลงานด้วยโครง สร้างจากผ้าหลากสี ให้ตรงตามแบบที่กำหนดไว้ วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นภาพร่างของผลงานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์ สร้างสรรค์ผลงานจริง ตามภาพร่างในแบบจิตรกรรมสื่อผสม ปะติดผ้า ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการวาดภาพของเด็กออทิสติก เสนอและเรียบเรียงผลงานการค้นคว้าในรูปแบบของงานวิจัย (เอกสาร) และนำเสนอผลงานจิตรกรรมสื่อผสม Appliqué ที่ได้แรงบันดาลใจจากลายเส้นเด็กออทิสติกออกสู่พื้นที่สาธารณะ

5 กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษาเรื่อง "จิตรกรรมด้วยเทคนิคการปะติดผ้า Appliqué ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก" มีกรอบแนวคิดการศึกษาดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1

แสดงกรอบแนวคิดของการศึกษาเรื่อง "จิตรกรรมด้วยเทคนิคการปะติดผ้า Appliqué ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก"

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1 ศิลปะบำบัดโดยใช้กิจกรรมการวาดภาพกับเด็กออทิสติก

โรคออทิสติก (Autistic Disorder) หรือออทิสซึม (Autism) นับเป็นความผิดปกติของสมองที่เกิดขึ้นในวัยเด็กมีภาวะเป็นเด็ก "ออทิสติก" สมองที่ทำงานผิดปกตินี้ จะแสดงอาการออกมาใน 3 ด้านใหญ่ ๆ ดังนี้ คือ ความผิดปกติทางสังคมและการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ความผิดปกติทางการสื่อสาร และภาษาและความผิดปกติทางพฤติกรรมและอารมณ์ (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2554: 3) จากบันทึกรายงานทางการแพทย์ได้กล่าวว่า ในปี พ.ศ. 2486 นายแพทย์ลีโอ แคนเนอร์ (Leo Kanner) จิตแพทย์ของสถาบันจอห์นฮอปกินส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รายงานถึงว่ามีผู้ป่วยเด็กจำนวนหนึ่งมีลักษณะอาการผิดปกติไปจากเด็กคนอื่น ๆ ในช่วงวัยเดียวกัน เช่น พูดช้า ไม่สามารถสื่อสารให้เข้าใจได้ พูดเสียงสั่น ไม่สนใจคนอื่น กระทำอาการซ้ำ ๆ ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งเล่นไม่เป็น นายแพทย์ลีโอ แคนเนอร์จึงได้ศึกษาติดตามอาการของ เด็กเหล่านี้ มีความบกพร่องทางสติปัญญาและพฤติกรรมการสื่อสารจึงเรียกชื่อเด็กที่มีอาการเช่นนี้ว่า "Early Infantile Autism" (ทวิศักดิ์ สิริรัตนเรขา, 2556) และกลายเป็นที่มาของคำว่า ออทิสติก (Autistic Disorder)

การวาดภาพของเด็กออทิสติก เป็นเสมือนภาษาที่เด็กออทิสติกใช้ในการสื่อสารและแสดงถึงสิ่งที่เด็กเรียนรู้ เด็กสามารถเรียนรู้ความคิดรวบยอด (concept) ผ่านทางศิลปะได้เร็วกว่าวิธีการสื่อสารหลักคือภาษาพูดตามที่ “เอกสารของกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวว่า การที่เด็กออทิสติกจำนวนมากมีการทำงานของสมองข้างขวาที่เกินปกติทำให้มีความสามารถพิเศษในการมองเห็นมีความจำที่ดีมีความสามารถทางดนตรีและศิลปะ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 30) และเมื่อศิลปะนับเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสร้างเด็กให้มีความสามารถช่วยพัฒนาศักยภาพที่อยู่ภายในตัวเด็กให้เติบโตและพัฒนาให้เกิดสติปัญญาที่ดีขึ้น และสามารถใช้งานศิลปะสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่เขารู้และสิ่งที่เขาคิดและสนใจ รวมทั้งสามารถช่วยลดพฤติกรรมที่ขบถอยู่ในโลกของตนเองโดยไม่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง ภาพวาดของเด็กออทิสติก มักเป็นการถ่ายทอดตามจินตนาการอันบริสุทธิ์ ไร้หลักเกณฑ์ บางครั้งอาจดูแปลกประหลาดไร้การควบคุม เกินคาดเดา อันเนื่องมาจากการทำงานที่ผิดปกติของสมอง ในการจัดเรียงลำดับข้อมูลการมองและการแปลค่าของสิ่งที่เห็น การใช้แนวทางศิลปะบำบัด เพื่อมากระตุ้นให้เด็กออทิสติกสื่อสาร จนเกิดเป็นผลงานที่เติมเต็มไปด้วยจินตนาการอันบริสุทธิ์ ไร้ขอบเขต ลักษณะการสร้างสรรค์โดยทั่วไปของเด็กออทิสติกในกลุ่มอาการต่าง ๆ พบว่า เด็กแสดงออกทางศิลปะเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสภาวะของอารมณ์ ตลอดจนความรู้สึกที่มีผลกระทบจากสิ่งต่าง ๆ มากมายหลายลักษณะ เด็กสามารถถ่ายทอดความคิดหรือระบายความรู้สึกของเขาได้เต็มที่ โดยการสร้างสัญลักษณ์ลงในผลงานวาดภาพของเขาอย่างเสรีและตรงไปตรงมา การสร้างสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายมีลักษณะง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน เรื่องราวที่นำมาแสดงในผลงาน ล้วนมาจากประสบการณ์จากความทรงจำและจินตนาการและการเรียนรู้ของเด็กทั้งสิ้น เด็กจะใช้ความคิดฝันที่สร้างขึ้นเองแสดงความรู้สึกนึกคิดนั้นออกมา เป็นความงามจากการตีความตามความเข้าใจ จนเกิดเป็นรูปภาพที่อาจไม่สมจริง ผิดรูปร่าง บิดเบี้ยว ตัดทอนรายละเอียดทิ้งจนเหลือแต่โครงร่างที่เป็นสัญลักษณ์ แต่กลับกลับไม่มีความกังวลใจในการที่จะวาดไม่ลบแก้ไข โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องตามหลักการทางศิลปะเพราะไม่ยึดติดกับทฤษฎีทางศิลปะและไม่มีการจัดองค์ประกอบของรูปทรง เด็กมักอยู่ในโลกของตนเองโดยไม่สนใจต่อผู้คนและสภาพแวดล้อม ผลงานจึงมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเด็กออทิสติกเป็นรายบุคคล จนทำให้เกิดความน่าสนใจและมีคุณค่าในเชิงศิลปะ เกิดเป็นผลงานภาพวาด แต่แฝงไว้ซึ่งความงามจากความไม่สมบูรณ์ ที่แสดงออกถึงความบริสุทธิ์ใจ ไม่เสแสร้ง นับว่าศิลปะมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาศักยภาพให้เด็กออทิสติก ให้ได้รับการฝึกบำบัดได้จากกิจกรรมในครอบครัวได้ เด็กจะมีความสุข สนุกเป็นการเรียนรู้ผ่านการเล่นและจะเป็นกิจกรรมที่สามารถช่วยพัฒนาและสานสัมพันธ์ให้กับเด็กออทิสติกได้ใกล้ชิดกับบุคคลในครอบครัว ลดช่องว่างให้เกิดความรักความอบอุ่น อันนับเป็นพื้นฐานของชีวิต

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นการจะทำความเข้าใจการสร้างสรรคผลงานได้ลึกซึ้งนั้น จึงจำเป็นต้องทำการศึกษางานหัตถกรรม Appliqué คือการนำผ้ามาปะติดให้เกิดเป็นรูปทรงที่ต้องการโดยการเย็บติดด้วยมือหรือจักร เพื่อช่วยให้สามารถพัฒนาผลงานได้จนเกิดเป็นลักษณะเฉพาะตน (Individual) ดังต่อไปนี้

2 เทคนิคปะติดผ้า Appliqué

เทคนิคปะติดผ้า (Appliqué) แพทช์เวิร์ค (Patchwork) และควิลต์ (Quilt) ที่เป็นกระบวนการหนึ่งในงานควิลต์ หมายถึงศิลปะการเย็บปะผ้าชิ้นเล็กในรูปทรงที่กำหนดลงบนผ้าผืนใหญ่ เกิดจากความช่างคิดของคนในอดีต ที่นำเศษผ้าหลากหลายสีมาเย็บต่อกัน จนเกิดเป็นลวดลายสีสันสวยงามเรียงร้อยเป็นเรื่องราวบอกเล่าถึงประสบการณ์ต่างๆในชีวิต ที่สามารถเทียบทันงานศิลปะได้ ประวัติควิลต์มีมาช้านาน แต่โบราณก่อนคริสตกาล ก่อนแพร่หลายเป็นศิลปะประดิษฐ์ในยุโรปและอเมริกา สันนิษฐานกันว่าควิลต์มีต้นกำเนิดจากกลุ่มน้ำไนล์ อารยธรรมสำคัญเมื่อนักบวชออกสมรภูมิต้องสวมเกราะเหล็กที่หนักและแข็ง ดังนั้นเพื่อป้องกันเหล็กเสียดสีกดทับเนื้อหนังจนเป็นแผลเวลาออกรบ พวกเขาจึงจำเป็นต้องสวมเสื้อผ้าที่เย็บด้วยมือบุวมด้วยเทคนิคการต่อผ้าแบบ Appliqué รองไว้ชั้นหนึ่ง เพื่อให้เกิดความนุ่มและเพื่อความอบอุ่นแต่เหนืออื่นใดคือความอบอุ่นใจด้วยว่าเสื้อหนาๆนั้นมักเป็นฝีมือถักทอตัดเย็บของภรรยาหรือหญิงคนรัก บ้างเชื่อว่าการเย็บผ้าต่อกันอย่างนั้นเป็นมรดกตกทอดจากกลุ่มอารยธรรม ไทกริส-ยูเฟรติส การติดต่อดำขายทำให้งานนี้แพร่หลายไปยังเปอร์เซียอียิปต์และโรม รวมถึงยุคสงครามครูเสด ซึ่งกินเวลายาวนานทหารต้องเดินทางและสู้รบกันในสภาพอากาศที่หนาวเย็นอย่างรุนแรง เสื้อผ้าที่สวมใส่จึงต้องด้วยนวมหนาเพื่อความอุ่นสบายและป้องกันการกระแทกเสียดสี ที่เกิดจากเสื้อเกราะ ครั้นสงครามเลิกทหารคริสเตียน กลับบ้านทั้งอังกฤษฝรั่งเศสและโรม นำข้อดีของการเย็บบุวมไปฝากภรรยา และนำมาพัฒนาจากผีเสื้อที่เย็บเพื่อยึดผ้าให้ติดกับนวมแบบธรรมดา กลายมาเป็นผีเสื้อที่ทำให้เกิดลวดลายสวยงามจากผ้าสีเดียวกันทั้งผืนกลายมาเป็นผ้าชิ้นเล็ก ๆ หลายสีเย็บต่อกันให้เกิดลวดลายและจากเสื้อผ้าที่จำเป็นต้องใส่ เพื่อการยังชีพกลายมาเป็นผ้าห่มนวมที่สวยงาม คืองานศิลปะที่เกิดจากผืนผ้าจากหมู่ชนชั้นสูงในยุโรป แพร่หลายไปยังคนทุกสถานะรวมถึงในอเมริกามีการประดิษฐ์คิดค้นใหม่ ๆ เกิดขึ้นและสืบทอดในครอบครัว จากรุ่นต่อรุ่น จนเป็นประเพณีของบ้านที่นำเศษผ้ามาประกอบเป็นผ้าผืนใหญ่ และสอดแทรกประวัติของครอบครัวเข้าไปด้วย แล้วควิลต์ก็ถูกส่งทอดเป็นมรดกตกมาให้ลูกหลาน ซึ่งจะเอาผ้าจากยุคของตนเย็บเพิ่มเข้าไปแล้วที่สุดจะเป็นสิ่งที่ทรงคุณค่ามรดกตกทอดประจำครอบครัว

ดังจะเห็นได้จากผลงานแพชเวิร์คและควิลต์ ที่แสดงไว้ในพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ เมื่อการทำแพชเวิร์คและควิลต์ในประเทศทางยุโรปและสหรัฐอเมริกาเริ่มแพร่หลายมากขึ้นจึงทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็น Quilting Bees หรือ Quilting Party เพื่อให้พวกผู้หญิงรวมกลุ่มกันโดยใช้งานแพชเวิร์คและควิลต์เป็นสื่อกลางเพื่อสานสัมพันธ์ในชุมชนทำงานของขวัญในโอกาสต่าง ๆ เช่น งานแต่งงานงานต้อนรับผู้มาใหม่หรือเป็นของขวัญที่ระลึกให้แก่ผู้ที่ย้ายออกจากหมู่บ้านไป สำหรับในเมืองไทยงานแพชเวิร์คและควิลต์เป็นที่นิยมกันมากในจังหวัดทางภาคเหนือโดยเฉพาะในกลุ่มชาวไทยภูเขา ซึ่งได้รับการถ่ายทอดความรู้จากมิชชันนารีและแพร่หลายสู่สังคมพื้นบ้านมากขึ้น ผู้สร้างสรรค์เองก็ใช้เทคนิคการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ซึ่งเป็นงานในกลุ่มแพชเวิร์คและควิลต์เช่นกัน แต่ผลงานจะเป็นการนำเสนอภาพวาดของลูกออกทิสติก ซึ่งแตกต่างจากงานที่เป็นงานฝีมือทั่วไป โดยใช้เทคนิคดังนี้

1. การต่อผ้า: แพชเวิร์ค คือการนำผ้าที่ตัดเป็นชิ้น ๆ เป็นลวดลายต่าง ๆ หรือรูปทรงอิสระตามแบบของลูกออกทิสติกได้วาดไว้เป็นส่วนของพื้นหลัง และนำมาเย็บต่อกันเป็นผืนใหญ่ เพื่อเตรียมปะติดในเทคนิคแอปพลิเค (Applique Quilt)
2. การปะผ้า: แอปพลิเค คือผ้าควิลต์ที่ชั้นบน (top) ทำลวดลายด้วยการตัดผ้าเป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามจินตนาการของลูก โดยไม่จำกัดรูปทรง เช่น ลายคน ลายบ้าน ลายต้นไม้ ลายดอกไม้ ลายสัตว์ชนิดต่าง ๆ โดยนำผ้าเย็บสอยปะลงบนผ้าอีกชิ้นหนึ่งเพื่อนำเสนอเรื่องราวที่ต้องการถ่ายทอดตามจินตนาการนั้น ๆ

3 งานปักผ้าด้วยมือ (Hand Embroidery)

ศิลปะงานปักผ้าด้วยมือ นั้นเป็นเรื่องง่าย ทั้งในส่วนของเทคนิควิธีการและวัสดุอุปกรณ์ มีเข็มกับด้ายและผืนผ้า โดยวิธีสนเข็มสอดเส้นด้ายที่จะเย็บลงไปในรูเข็ม ก่อนลงมือทำควรมีการเตรียมตัวที่ดีวางแผนล่วงหน้า มีความเข้าใจกระบวนการทำงานทั้งหมดอย่างชัดเจน ตลอดจนมีความรู้พื้นฐานที่สำคัญบางประการ เพื่อช่วยให้กระบวนการปักผ้าดำเนินไปด้วยความราบรื่นและสำเร็จลุล่วงด้วยดี

4 อุปกรณ์สำคัญและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์

แบบปักลายอิสระที่ออกแบบเองหรือใช้แบบปักโดยเลือกให้เหมาะสมต่อการใช้งาน กระบวนการทำงานด้วยแบบปักชนิดนี้ นอกจากจะมีรูปแล้วยังระบุรายละเอียดสำคัญต่าง ๆ ไว้ด้วย เช่น ลายปักตามส่วนต่าง ๆ ของลวดลาย สีเส้นระบายสีและใส่รหัสสีให้เรียบร้อย

4.1 ด้ายปักหรือเส้นใยชนิดต่าง ๆ มีเส้นใยหลากหลายประเภทหลายชนิดให้เลือกใช้ในการนำมาเย็บ เส้นใยธรรมชาติบางประเภท เช่น เส้นใยฝ้าย มีความเหนียวทนทานไม่มากเท่าเส้นใยผสมโพลีเอสเตอร์ที่มีคุณสมบัติทนต่อแรงดึงได้ดี ปัจจุบันมีเส้นใยหลายประเภท หลายสีให้เลือกใช้ได้ตามสีของชิ้นงาน สีเส้นผิวสัมผัสผลิตจากวัสดุขนานชนิดรวมทั้งหมดมีหลายขนาด สิ่งสำคัญคือควรเลือกใช้เส้นใยคุณภาพดีสีไม่ตกซีด ไม่หดตัวและมีความทนทานสำหรับด้ายปัก ควรตัดบางส่วนไปแช่น้ำเสียก่อนเพื่อตรวจสอบคุณภาพประเภทของเส้นใย

4.2 ผ้ามีหลากหลายชนิดทั้งที่ผลิตจากเส้นใยสังเคราะห์เส้นใยธรรมชาติ และผ้าเนื้อผสมแบบต่าง ๆ สิ่งสำคัญคือคุณภาพของเนื้อผ้าโดยเฉพาะ ผ้าที่ผลิตแบบพื้นบ้านหรือผลิตจากเส้นใยธรรมชาติล้วน เช่น ไหม ฝ้าย ลินิน ใยสับปะรด ขนแกะ ใยกัญชง ฯลฯ ควรนำไปแช่น้ำผสมผงซักฟอกอ่อน ๆ อย่างน้อย 6 ชั่วโมงเพื่อตรวจสอบคุณภาพของสีย้อมและความหดตัวของเนื้อผ้า นอกจากนี้ควรเลือกความหนาของเนื้อผ้าให้เหมาะสมต่อการใช้งาน เช่น ฝ้ายลินิน ผ้าป่านมีลีนเป็นต้น ส่วนผิววัสดุประเภทอื่นก็สามารถนำมาใช้ปักได้ เช่น หนังสัตว์เทียม ก้ามมะหีตัวน ในลอน เป็นต้น ลักษณะผ้าควรเลือกผ้าที่มีคุณลักษณะ เหนียว ยึดหยุ่นได้ดี ไม่บางเกินไป หรือ เนื้อหนาเกินไปจะทำให้การเย็บเก็บตะเข็บเป็นเรื่องยาก ควรแนบตัวอย่างเส้นใยและผืนผ้าไว้ด้วยกัน เพื่อใช้ในการเลือกเส้นด้ายในการเย็บเทคนิค Appliqué ควรมีรายละเอียดในชิ้นงานกำกับไว้กันลืม ก็จะทำให้ต้นฉบับสมบูรณ์ชัดเจน ควรปรับแก้แบบจนเป็นที่พอใจเช่น โทนสีลายปักที่จะนำมาใช้ให้ผิดแผกกันออกไปตามความพอใจจึงทำให้ลวดลายเดียวกันสามารถมีแบบปักได้หลายแบบจนเกิดความน่าสนใจ ความงามจากที่กล่าวมานั้นการทำความเข้าใจในการสร้างสรรค์งานภาพปะติด จะสามารถช่วยพัฒนาแนวทางการสร้างสรรค์ได้ดียิ่งขึ้น

5 ภาพปะติด (collage)

ภาพปะติด หรือ คอลลาจ คือ การสร้างสรรค์งานศิลปะที่ต้องปะติดแทนที่จะวาดภาพแล้วระบายสี โดยใช้วัสดุที่มีรูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และมีสีเส้นต่าง ๆ นำมาปะติดลงไปตามแบบที่ตั้งไว้ จนได้ภาพตามที่ต้องการ ภาพปะติด เป็นงานสื่อประสมแบบ 2 มิติ เริ่มแรกเป็นการ

นำเอาวัสดุที่มีลักษณะ 2 มิติ เช่น ภาพถ่าย ภาพพิมพ์ กระดาษ ภาพเขียนและวัสดุอื่นๆ มาปะติดลงบนแผ่นรองรับให้เกิดเป็นภาพต่าง ๆ ขึ้น โดยอาจจะแต่งเติมด้วยการระบายสีหรือใช้สีของวัสดุทั้งหมด ภาพปะติดในระยะหลัง เริ่มใช้วัสดุที่มีความหนามากขึ้นและหลากหลายชนิดมากขึ้น แต่ยังคงปะติดอยู่บนแผ่นพื้นระนาบเช่นเดิม

คอลลาจ ถูกบันทึกไว้ว่ามีการใช้ครั้งแรกในคริสต์ศตวรรษที่ 20 แต่ความจริงแล้วมีมาตั้งแต่สมัยคริสต์ศตวรรษที่ 18 นักบวชได้ใช้งานปะติดตกแต่งในหนังสือสวดมนต์ การ์ดอวยพรวันวาเลนไทน์ จนถึงยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมเกิดความนิยมและแพร่ขยายตัวออกไป เครื่องมือเครื่องจักร มีวิวัฒนาการทันสมัยขึ้น ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์สินค้ารูปแบบต่างๆ มากมาย กระดาษและหนังสือพิมพ์ ผ้า ลูกบิด เกิดขึ้นพร้อมกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ จึงทำให้เกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรม ทำให้มีวิวัฒนาการของคอลลาจเกิดขึ้นอีกมากมาย

จุดเริ่มต้นของงานคอลลาจ คือการที่ พาโบล ปิกัสโซ (Pablo Picasso) และ จอร์จ บราคว (Georges Braque) ได้เปลี่ยนลักษณะการสร้างสรรค์ของภาพวาดอย่างสิ้นเชิงด้วยการทำภาพแบบคิวบิสม์ (Cubism) โดยเริ่มมีการใช้วัสดุอื่นนอกจากสีมาใช้ในการขึ้นงาน อาทิ กระดาษปรีฟ ภาพพิมพ์ ตัวหนังสือ แสตมป์ เศษผ้าที่ถูกทาสีลงไปแล้วปะติดลงบนชิ้นงานอีกที และงานคอลลาจนี้เองที่ทำให้เกิดมุมมองแบบสามมิติ จากความแบนราบสองมิติเดิมของผ้าใบ และได้เปิดโลกในการสร้างสรรค์เปลี่ยนแปลงการวาดภาพแบบเดิมๆ ที่มีมาหลายร้อยปีของตะวันตก

ทุกวันนี้ งานคอลลาจได้รับการยอมรับว่าเป็นงานศิลปะที่มีคุณค่า เพราะทำให้ศิลปินมีอิสระในการนำเสนอผลงานออกมาในรูปแบบใดก็ได้โดยไม่ต้องยึดติดอยู่กับวัสดุรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง คอลลาจไม่ได้มีสไตล์หรือแนวทางที่ตายตัว ในขณะที่งานศิลปะแขนงอื่นๆ มักถูกควบคุมด้วยเทคนิคหรือวัสดุ คอลลาจจึงเป็นวิธีการที่ดีสำหรับทั้งศิลปินและผู้เริ่มต้นทำงานศิลปะ ที่ไม่จำเป็นต้องสั่งสมประสบการณ์ หากแต่ใช้แค่เพียงความต้องการที่จะทดลองสิ่งใหม่ให้ตรงตามความคิดของศิลปินเท่านั้น

ภาพผลงานสร้างสรรค์ของศิลปินในเทคนิคแอปพลิเก (Appliqué) มาปะผ้า

เลโอนอร์ กิสเป (Lionor Quispe)

ศิลปินที่สร้างผลงานในแนวทาง Appliqué (การเย็บปะติดปะต่อกัน) ปะติดผ้าในเทคนิคดั้งเดิมที่มีการปะติด เย็บต่อผ้าเป็นลวดลายต่างๆ เดิมทีเคยเป็นงานหัตถกรรมที่ทำในครัวเรือน ที่มีประวัติวิวัฒนาการมาตั้งแต่โบราณก่อนคริสตกาล ก่อนแพร่หลายเป็นศิลปะประติมากรรมในยุโรปและอเมริกา สืบทอดกันมายาวนานจนถึงปัจจุบัน ศิลปินมีแนวคิดที่บ่งบอกถึงความสุขของเด็ก ๆ ในวันฤดูใบไม้ผลิที่สวยงาม นักบินได้ท่ามกลางว่าวที่ลอยอยู่บนสายลมอบอุ่นเหนือหมู่บ้านบนภูเขาที่เขียวสลับ กระจายและแพะสองตัวกินหญ้าในทุ่งหญ้า และลูกเปิดจ้องมองผีเสื้อที่สดใสในฉกมัทศจรรย เขาสร้างสรรค์ผลงานในศิลปะแบบดั้งเดิม เพื่อใช้แขวนผนังที่ดูพิเศษ ศิลปินออกแบบรูปทรงสัตว์ และปักอย่างประณีตอันเป็นการนำเสนอที่แสดงออกถึงมุมมองแบบงานศิลปะเด็ก ที่จัดองค์ประกอบแบบเข้าใจง่ายไม่ต้องใช้การตีความ บอกเล่าเรื่องราวแบบตรงไปตรงมา มีการใช้สีสันจุดฉาดสะดุดตาแบบศิลปะของเด็กซึ่งนับเป็นเอกลักษณ์ของการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินท่านนี้

ภาพที่ 1

Laeonor Quispe, 'A SPRING DAY', technique Applique, 60x 60 cm.

ดาโฮมี ฟอน (Dahomey Fon)

ศิลปินมีแนวคิดในการสร้างสัญลักษณ์ที่ตัดทอนรูปสัตว์ ชนิดต่าง ๆ เป็นสัญลักษณ์พิเศษที่เกี่ยวข้องกับสุภาษิตคำเตือนใจ ศิลปินมักสร้างสรรค์ผลงานเพื่อใช้ในการตกแต่งผนัง ธง ร่ม และเทศกาลสำคัญต่าง ๆ ด้วยเทคนิค Applique โดยการตัดทอนรายละเอียดของความเป็นจริงของสัตว์หลายประเภท เหลือเพียงโครงสร้างที่ตัดทอนเรียบง่ายคล้ายการวาดภาพของเด็ก โดยเลือกใช้สีสดใส ตัดกับพื้นหลังสีดำ การวางรูปทรงกระจายทั่วทั้งภาพ

ภาพที่ 2

Dahomey Fon, Birds and animals Benin Applique

แฮเรียต พาวเวอร์ส (Harriet Powers)

ศิลปินได้รับอิทธิพลมาจากประเพณีการปะติดผ้าด้วยเทคนิคแอฟฟลิเค แม้ว่าผ้าห่มของเธอเป็นการใช้เทคนิคสอยมือและใช้จักรเย็บ ผลงานสร้างสรรค์ผ้าห่มแสดงให้เห็นว่าศิลปินใช้การปะติดปะต่อลวดลายผ้าโดยใช้การจัดองค์ประกอบทั้งแนวตั้งแนวนอนขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของรูปทรงที่ต้องการแสดงออก เป็นการแสดงถึงสิ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับประเพณีการทอผ้า ปะติดผ้าแบบโบราณ แม้ว่าในช่วงแรกจะเป็นการสร้างสรรค์ที่ตอบสนองการใช้งานเป็นผ้าห่ม โดยเลือกหยิบยกเอาเรื่องในพระคัมภีร์ไบเบิล โดยได้รวมสัญลักษณ์ต่าง ๆ จากระบบ Kongo, Christian และ Masonic ที่มีอยู่นี้ สร้างสรรค์เป็นผ้าห่มที่สามารถอ่านได้หลายเรื่องราว ตามการตีความของผู้ดู ขึ้นอยู่กับระบบสัญลักษณ์ที่ตีความ ผืน ดวงอาทิตย์ พระเจ้า เป็นตัวแทนของเรื่องเล่าในตำนานในพระคัมภีร์ เอกลักษณ์ของศิลปินคือการผสมผสานเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสภาพอากาศหรือเหตุการณ์อุตุนิยมวิทยา สภาพแวดล้อม เกี่ยวกับเรื่องราวในพระคัมภีร์เดิม บางคนตีความความหมายของลวดลายบนผ้าห่มของเธอว่า เกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์ทางดาราศาสตร์มากกว่าในพระคัมภีร์ไบเบิล เธออาจได้รับความรู้ผ่านการเล่าสู่กันฟัง บอกต่อจากรุ่นต่อรุ่น และอาจคุ้นเคยกับสัญลักษณ์โดยไม่ทราบว่าพวกเขาหมายถึงอะไร กล่าวอีกนัยหนึ่งการตัดสินใจทางสายตาของศิลปินอาจเป็นสุนทรียภาพมากกว่าความพยายามที่จะนำเสนอความเป็นจริงทางความหมายของสัญลักษณ์ ผลงานมีความคล้ายกับการจัดองค์ประกอบภาพของเด็ก ซึ่งการจัดองค์ประกอบภาพแบบนี้มักพบในการปะติดผ้าในแบบดั้งเดิม ที่ถูกพัฒนามาเป็นการสร้างเรื่องราว เช่นการบันทึกด้วยภาษาภาพ

ภาพที่ 3

Harriet Powers, " Powers: Bible quilt (first one, ca. 1886)

ศิลปะพื้นบ้านแบบแอพพลิเค (Folk art applique)

การสร้างสรรค์ผลงานแนวศิลปะพื้นบ้าน (Folk) หมายถึง ศิลปะที่มีความงามความเรียบง่าย จากฝีมือของชาวบ้านทั่วๆ ไปไปสร้างสรรค์ผลงานอันมีคุณค่าทางด้านความงามและประโยชน์ ใช้สอยตามสภาพของท้องถิ่น ท่านศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ได้กล่าวว่า หมายถึง “ศิลปะชาวบ้าน” เช่น การร้องรำทำเพลงการวาดเขียน และอื่น ๆ ซึ่งมีกำเนิดมาจากชีวิตจิตใจของประชาชน ศิลปะพื้นบ้านส่วนใหญ่จะเกิดควบคู่กับการดำเนินชีวิตของชาวบ้าน ภายใต้อิทธิพลของชีวิตความเป็นอยู่ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ และความจำเป็นของสภาพท้องถิ่น เพื่อใช้สอยในชีวิตประจำวัน เช่น การต่อผ้า มีขนาดใหญ่ที่เป็นเรื่องราวของสิ่งของเครื่องใช้ เช่น สัตว์ เป็ด หนังสือ กาน้ำชา ตะกร้า เข็มผ้า ฉากบ้านดอกไม้ ตะกร้าผักและกล่องจดหมาย ดูรายละเอียดในผลงาน ศิลปินต้องการสร้างสรรค์โดยใช้สัญลักษณ์ง่ายๆ ไม่ซับซ้อนแต่ต้องการให้ผู้ดูตีความและทำความเข้าใจกับสัญลักษณ์ที่นำมารวมกัน จะเกิดความสุข และตั้งคำถามถึงความเกี่ยวพันกันของทุกอย่างแต่แรกเริ่ม ศิลปินตั้งใจทำเป็นพรมปูพื้น โดยเลือกใช้ผ้าขนแกะโดยเทคนิคปะติดต่อผ้า appliqued ถูกประกอบเข้าด้วยกันเหมือนผ้าห่ม ในศิลปะพื้นบ้าน

ภาพที่ 4

Folk art applique Large, early 20th, folk wool applique, 130.175x87.63 cm.

ซู สปราร์โก (Sue Spargo)

ผลงานเทคนิค Appliqué ศิลปินสร้างสรรค์ผลงานที่น่าเสนอแนวคิดถึงเรื่องราวในแนวทางศิลปะเด็ก ความทรงจำวัยเด็ก ที่ตัดทอนรายละเอียดของรูปทรงในมุมมองแบบมุมมอง โดยใช้ผ้าขนสัตว์และผ้าฝ้ายพิมพ์ลาย ร่วมกับการปักลายเส้น เป็นผ้าห่ม นิทานพื้นบ้าน แอฟริกาที่ฝังลึกอยู่ในจิตวิญญาณของศิลปิน ความงามของดินแดนที่อุดมไปด้วยสัตว์ป่า และผืนป่า รู้สึกถึงแสงแดด ความร้อนและสายลมที่อบอุ่น ผลงานในเทคนิคนี้ก็นิยมนำมาตกแต่งผนัง และมีการพัฒนารายละเอียดเพิ่มเติมนอกเหนือจากการปะติด ยังใช้การปักลาย การสอยตะเข็บ การทำลายหนูด้วยการขมวดด้ายซึ่งน่าสนใจและทำให้ผลงานดูมีเรื่องราวให้ค้นหาว่ามีสิ่งใดอยู่ในภาพบ้าง

ภาพที่ 5

Sue Spargo, Applique Ideas Folk-tails Quilt Kit from Sue Spargo, Folk Art Quilt Quilting Ribbons Supplies Hand

เฟรดดี้และเฟรยา (Freddy & Freya)

เฟรดดี้และเฟรยาเป็น บริษัท ที่ผลิตของขวัญทำมือ ของส่วนใหญ่มาจากงานศิลปะผ้าปะติด ผสมผสานกับวัสดุอื่น ร่วมกับการปักที่ศิลปินชื่นชอบ ผลงานบ้านของศิลปินเป็นการนำ ผ้าในสีเส้นที่ใกล้เคียงกันมาแทนค่าสี แต่ใช้เทคนิค Appliqué ในการสร้างสรรค์ ศิลปินปะติด ผ้าในรูปทรงต่างๆให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงทางความรู้สึกภายในของศิลปินที่พยายาม ตีความบ้านในความคิดออกมาเป็นผลงานที่มุ่งแสดงความอบอุ่นคล้ายงานวาดภาพสีน้ำ ความ บางเบาของสีที่เทียบเคียงผสมผสานจนเกิดความงามความสงบ โดยการใช้เทคนิคการปะติด ผ้าสีอ่อน มีส่วนผสมของเทคนิค Appliqué และ Reverse Appliqué บนชิ้นงานและศิลปิน ชอบการรวมกันของทั้งสองเทคนิค ทำให้เกิดลักษณะแบบ 3 มิติมากขึ้น ผลงาน Appliqué นี้ศิลปินต้องการสร้างบรรยากาศแบบเก่าเพื่อสื่อถึงความคิดถึงรู้สึกคิดถึงบ้าน

ภาพที่ 6

Freddy & Freya, Little Home

เมตตา สุวรรณศรี

สร้างสรรค์ผลงานที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากการศึกษาภาพวาดของเด็กออทิสติก ต้องการแสดงให้เห็นถึงความงามอันเกิดจากจินตนาการของเด็กออทิสติก โดยใช้ศิลปะมามีส่วนช่วยในการบำบัดภาวะอาการสมาธิสั้น ผลงานศิลปะของเด็กที่สำเร็จออกมานั้น ล้วนแสดงออกให้เห็นถึงความงามอันเกิดจากความไม่สมบูรณ์ ทั้งด้านรูปทรง การเชื่อมโยงเนื้อหา การใช้สี และกระบวนการในการวาดภาพ ซึ่งศิลปะนับเป็นกิจกรรมที่เด็กชื่นชอบและสนุกสนาน เป็นการวาดระบายสีเพื่อความสุข ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดความสนใจ นำผลงานของเด็กมาสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคทางหัตถกรรมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ที่ผู้สร้างสรรค์มีความชำนาญโดยผ่านกระบวนการภาพปะติด หรือ คอลลาจ เพื่อให้เกิดผลงานจิตรกรรมสื่อผสมที่ตรงตามแนวคิดของเด็กที่สร้างสรรค์ไว้ อันแสดงออกถึงจินตนาการอันบริสุทธิ์ของเด็กออทิสติก คือความงามจากความไม่สมบูรณ์

ภาพที่ 7

เมตตา สุวรรณศรี, โลกของเมตตา, 2563, Appliqué, 90 x150 ซม.

unasu

การศึกษามผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติกนั้น เด็กแต่ละคนจะมีลักษณะในการสร้างสรรค์ที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับกลุ่มอาการที่เป็น จากการเฝ้าสังเกตจะพบว่าเด็กออทิสติกมักจะแสดงความมั่นใจที่จะวาดแบบไม่ยั้งคิด โดยการแปรค่าของวัตถุที่เห็นแบบผิดปกติในด้านการจัดเรียงและประมวลข้อมูล เด็กอาจไม่สามารถเข้าใจในหน้าที่ของวัตถุต่างได้แบบเด็กปกติ ทำให้การวาดภาพรูปทรงนั้น เป็นการตีความหมายใหม่ ที่สร้างขึ้นเองตามความเข้าใจกับรูปทรงนั้นๆ เช่น การเล่นของเล่นของเด็กกลุ่มนี้ จะไม่สามารถเข้าใจหน้าที่ของวัตถุได้ เช่นเมื่อเด็กเห็นรถของเล่นแทนที่เด็กจะเอาไปวิ่งไถบนพื้นให้วิ่งไปข้างหน้า แต่เด็กกลุ่มนี้อาจจะเปลี่ยนหน้าที่เป็นเอารถของเล่นมาหยายท้องและเอาน้ำใส่ เปลี่ยนหน้าที่เป็นเรือ ตามที่ จิน แอร์ นักกิจกรรมบำบัด ได้อธิบายว่า เด็กออทิสติกจะมีความสามารถของตัวรับรู้ความรู้สึก และกระบวนการนำความรู้สึกไปตีสมองผิดปกติ ซึ่งอาจมากเกินไป โดยเฉพาะการรับสัมผัส (Tactile Sense) ด้านระบบการทรงตัว (Vestibular Sense) เมื่อมีการรับรู้ข้อมูลที่มากเกินไป ก็จะเกิดภาวะไวต่อการรับรู้ จึงแสดงออกโดยการหลีกเลี่ยงจากความเป็นจริงหรือสิ่งเร้า เมื่อเด็กออทิสติกรับรู้ความรู้สึกจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวเข้ามาแล้ว ไม่สามารถทำการจัดระเบียบของสิ่งเร้านั้นได้ ทำให้ไม่สามารถตอบสนองออกมาเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมได้ ดังนั้น เด็กออทิสติกจึงไม่สามารถเรียนรู้วิธีการเล่นได้อย่างถูกต้อง มักตีความโดยการเชื่อมโยงที่ผิดพลาดทำให้เห็นวัตถุต่างผิดที่ผิดทาง จากที่กล่าวมาส่งผลให้ภาพวาดของเด็กออทิสติกนั้นจึงเล่นไม่เป็น ไม่รู้หน้าที่ของสิ่งของ ขาดความเข้าใจในวัตถุ เขาจึงมักเข้าใจจดจำและตีความในแบบของตนเอง ทำให้เมื่อวาดภาพมักเกิดการรวมตัวของวัตถุที่ไม่เกี่ยวข้องกันมาเชื่อมโยงกันเป็นรูปทรงที่แปลกใหม่ที่ตัดทิ้งซึ่งรายละเอียดความเป็นจริงของวัตถุทั้งหมด ไม่คำนึงถึงความถูกต้องของเรื่องราว เด็กมีความสุขโดยการสื่อสารด้วยภาษาภาพที่ตรงไปตรงมา ผสมจินตนาการแทนการบอกเล่าด้วยภาษาพูดและภาษาเขียน ดังนั้น การจะทำความเข้าใจถึงภาวะของการวาดภาพของลูกได้นั้นจึงจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาวิเคราะห์ เพื่อหาลักษณะเฉพาะของการวาดภาพของเด็กออทิสติกว่ามีความน่าสนใจ รวมถึงมีความงามอย่างไร

จากการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสม เย็บปัก ถักทอ ดุนนูน ย้อมเส้นใย ที่ได้แรงบันดาลใจจากผลงานศิลปะของเด็กออทิสติก เกิดเป็นผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตนด้วยการผสมผสานเทคนิคทางหัตถกรรม เย็บ ปัก ถักโครเชต์ นำมาดุนนูน ซึ่งเป็นเทคนิคแบบโบราณ ร่วมกับการใช้เทคนิคจิตรกรรม ที่แสดงให้เห็นถึงการศึกษาวาดภาพของออทิสติกกับผู้สร้างสรรค์ที่เป็นครู จากการศึกษาพบว่า เด็กสามารถแสดงออกทางศิลปะ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสภาวะของ

อารมณ์ ตลอดจนความรู้สึกที่มีผลกระทบจากสิ่งต่าง ๆ มากมายหลายลักษณะ เด็กสามารถถ่ายทอดความคิดหรือระบายความรู้สึกของเขาได้เต็มที่ โดยการสร้างสัญลักษณ์ลงในภาพวาดของเด็กออกทิสติกอย่างเสรีและตรงไปตรงมา การสร้างสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายมีลักษณะง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน เรื่องราวที่นำมาแสดงในภาพล้วนมาจากประสบการณ์จากความทรงจำ ที่ได้รับมาจากการเรียนและการรับอิทธิพลจากสิ่งที่เด็กสนใจร่วมกับจินตนาการและการเรียนรู้ของเด็กทั้งสิ้น เด็กจะใช้ความคิดฝันที่สร้างขึ้นเองแสดงความรู้สึกนึกคิดนั้นออกมา ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การแสดงออกทางศิลปะ โดยศึกษาความงามอันได้จากการวาดภาพระบายสีของเด็กออกทิสติกนั้น ทำให้เห็นความแตกต่างและลักษณะเฉพาะของผลงานภาพวาดของลูกออกทิสติกว่า ทางด้านรูปทรงที่บิดเบี้ยว ยืด หด ตัดทอน เส้นที่ขีดลากอย่างรุนแรงฉับพลัน ขอบเขียนซ้ำๆ ใช้สีรุนแรงตัดกัน วาดเฉพาะสิ่งที่ตนเองสนใจ มีอิสระในการวาดและถ่ายทอดทางความคิด ไม่มีการจัดองค์ประกอบภาพ เพราะไม่ยึดติดกับทฤษฎีทางศิลปะ เด็กมักอยู่ในโลกของตนเองโดยไม่สนใจต่อผู้คนและสภาพแวดล้อมผลงานมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเด็กออกทิสติกเป็นรายบุคคล จนทำให้เกิดความน่าสนใจและมีคุณค่าในเชิงศิลปะที่สะท้อนความงามของผลงานศิลปะของลูกออกทิสติก สอดคล้องกับนักปรัชญาชื่อ อิมมานูเอล คานท์ (Immanuel Kant) ชาวเยอรมันได้กล่าวไว้ว่า “บางครั้งเราก็มีความรู้สึกมีความสุข เพื่อความสุขเท่านั้น” ซึ่งแปลความหมายได้ว่า เป็นความรู้สึกพอใจในอารมณ์ โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ และยังสอดคล้องกับคำกล่าวของ จอห์น ฮอสเปอร์ (John Hospers) ที่ว่า สุนทรียภาพ “เป็นลักษณะของประสบการณ์ที่ไม่มีผลในทางปฏิบัติ” และสามารถนำผลการศึกษามาเป็นเครื่องมือชี้วัดลักษณะเฉพาะ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำศิลปะบำบัดมาใช้พัฒนาศักยภาพของเด็กออกทิสติกได้อย่างตรงเป้าหมาย พร้อมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้เพื่อใช้จัดกิจกรรมศิลปะบำบัดในการฝึกเด็กออกทิสติกได้ อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกับการรักษาทางการแพทย์ในปัจจุบัน และจากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนั้น ผลงานจิตรกรรมสื่อผสม ที่มุ่งเน้นเชื่อมโยงให้เห็นถึงความงามอันเกิดจากความไม่สมบูรณ์ แต่เรียงร้อยด้วยเทคนิคทางหัตถกรรมการปะติดผ้าเทคนิค Appliqué มีความงามจากการถอดแบบรูปทรงที่สร้างสรรค์โดยเด็กออกทิสติก อันแสดงถึงความบริสุทธิ์ใจ ไม่เคลือบแฝงด้วยทฤษฎีทางศิลปะ เด็กวาดออกมาจากใจ เป็นความงามจากความไม่สมบูรณ์ ไม่เสร็จ ไม่เรียบร้อย แต่เป็นความงามจากความเข้าใจ การตีความ และเป็นการสร้างกำลังใจให้กับครอบครัวที่มีลูกเป็นเด็กออกทิสติก ที่จะฝึกฝนทักษะการสื่อสารและทำความเข้าใจลูกด้วยการใช้ศิลปะบำบัดได้อีกทางหนึ่ง

อภิปรายผลการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสม เย็บปัก ถักทอ ดุนหุ่น ย้อมเส้นใย ที่ได้แรงบันดาลใจจากผลงานศิลปะของเด็กออทิสติกสถิกนั้น เป็นการศึกษาทฤษฎีทางด้านศิลปะบำบัดที่ใช้ในการช่วยบำบัดอาการของเด็กโดยใช้ศิลปะการวาดภาพระบายสี ช่วยพัฒนาอารมณ์เด็ก เพื่อช่วยให้เด็กออทิสติกได้ระบายปัญหาความคับข้องใจ ความรู้สึกที่ซ่อนเร้นในใจผ่านออกมาทางงานศิลปะ ออกมาในหนทางที่สร้างสรรค์ผ่านการวาดรูป ระบายสี การปั้น และกระบวนการอื่น ๆ ทางศิลปะ ช่วยให้รู้สึกผ่อนคลายลดความขุ่นมัวในจิตใจ ลดความตึงเครียด และความวิตกกังวล สามารถยับยั้งและควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น มีสมาธิได้ในที่สุด นอกจากนั้น ศิลปะบำบัดยังช่วยพัฒนาสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ลักษณะของความคิดที่มีหลายมิติ หลายมุมมอง หลายทิศทาง สามารถคิดได้กว้างไกลไร้กรอบ ไร้ขอบเขต มีความคิดริเริ่ม สอดคล้องกับทฤษฎีของ ปวนกาเร (Henri Poincaré) ซึ่งเชื่อว่า ปรากฏการณ์ฉับพลันของจิตภาพสร้างสรรค์คือผลของการฟักตัว (Incubation) อันเป็นช่วงเวลาของความคิดจากจิตไร้สำนึก ส่วนอีกทฤษฎีหนึ่งคือทฤษฎีของ เคิสท์เลอร์ (Arthur Koestler) ซึ่งได้ผสมความคิดของปวนกาเร กับความคิดสร้างสรรค์ ขึ้นอยู่กับการผสมจิตไร้สำนึกของจิตภาพในทางที่จิตสำนึกปกติ ไม่สามารถตอบสนองได้ หากเราหยุดคิดถึงปัญหานั้น ๆ กระบวนการภายในจิตใต้สำนึกเป็นกระบวนการที่สำคัญมากในทางความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดในภาวะบรรลู่ (Illumination) และปรากฏขึ้นมาหลังจากการขบคิดปกติได้ยุติลง แต่การขบคิดภายในจิตไร้สำนึกยังคงดำเนินต่อไป ในการฟักตัว และจุดประกายให้ปรากฏขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง เช่นเดียวกับการวาดของเด็กออทิสติกที่ไม่สามารถคาดเดาได้ว่าเด็กต้องการวาดสิ่งใด ความคิดต่าง ๆ ของเด็กจะปรากฏเป็นรูปที่ไม่มีความเชื่อมโยงกันภายในภาพอันเกิดจากการทำงานของจิตไร้สำนึกที่กระตุ้นความทรงจำ ความชื่นชอบ ความสนใจของเด็ก ให้ผุดความคิดถึงบางสิ่งขึ้นมา “มีความเชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดที่จะโยงสัมพันธ์ กล่าวคือ เมื่อระลึกสิ่งใดได้ก็จะเป็นสะพานให้ระลึกสิ่งอื่นได้ต่อไป” (มุสตี ญูอินทร์, 2525: 67) แต่เนื่องจากสมองมีความผิดปกติด้านการเชื่อมสัมพันธ์กับความเป็นจริง เด็กจึงวาดออกมาโดยไม่คำนึงถึงหลักการความถูกต้องใด ๆ แต่ทุกอย่างถูกส่งตรงมาจากใจนำมาผสมผสานกันให้ได้ หมายความว่า ความคิดสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการของการกระทำเพื่อให้ได้ผลผลิตใหม่ ๆ ทางความคิด ซึ่งเกิดจากความคิดจินตนาการมากกว่าการใช้เหตุผล และยังช่วยกระตุ้นการพัฒนาทางร่างกาย เช่น กล้ามเนื้อมัดเล็กและการประสานงานการเคลื่อนไหวของร่างกายอย่างอิสระ อย่างเป็นธรรมชาติ ตามระดับพัฒนาการของกล้ามเนื้อ และการประสานงานของการเคลื่อนไหวของร่างกาย จนสามารถควบคุมการเคลื่อนไหวอย่างเป็นขั้นตอนและ

เป็นระบบจนบรรลุเป้าหมายงานที่กำหนดไว้ได้ (ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1, 2552) นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วย กระตุ้นการสื่อสาร และเสริมสร้างทักษะสังคม ศิลปะช่วยให้เรียนรู้ทักษะสังคมผ่านการทำกิจกรรมศิลปะร่วมกันเป็นกลุ่ม รู้จักรอคอยผลัดกันทำ ช่วยเหลือกันและกันนอกจากนี้ยังเรียนรู้ที่จะแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความต้องการของตนเองและการเข้าใจผู้อื่นด้วย สอดคล้องกับแนวคิดในเอกสารของกระทรวงศึกษาธิการที่กล่าวไว้ว่า "เด็กออทิสติกจำนวนมากมีการทำงานของสมองข้างขวาที่เกินปกติ ทำให้มีความสามารถพิเศษในการมองเห็นมีความจำที่ดี มีความสามารถทางดนตรีและศิลปะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 30) ซึ่งศิลปะนับเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสามารถสร้างเด็กให้มีความเฉลียวฉลาด สามารถพัฒนาศักยภาพที่อยู่ในตัวเด็กให้เติบโตและพัฒนาให้เกิดสติปัญญาอย่างครบถ้วน ดังนั้นการสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนความงามของผลงานศิลปะของเด็กออทิสติก ที่เติมเปี่ยมไปด้วยมุมมองและเรื่องราวที่ถ่ายทอดจากความรู้สึกอันบริสุทธิ์ไร้ทักษะ ผิดรูปร่างแต่เป็นความงามอันเกิดจากความไม่สมบูรณ์ และเป็นความงามที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว นอกจากนั้นผลงานที่สร้างสรรค์นี้จะถูกเผยแพร่ออกสู่สาธารณะชน เพื่อเป็นการชี้นำแนวทางให้กับครอบครัวที่มีลูกเป็นเด็กออทิสติกได้ตระหนักถึงความสามารถที่แฝงอยู่ในตัวเด็ก และสามารถเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมบำบัดที่เหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของตัวเด็กเป็นรายบุคคลได้ การเผยแพร่ผลงานศิลปะจิตรกรรมสื่อผสมที่เติมเปี่ยมไปด้วยจินตนาการ อันเกิดจากการคัดเลือกภาพวาดที่ผู้สร้างสรรค์เห็นถึงความงามและเห็นความพิเศษในเนื้อหา รูปทรง การใช้สี ที่ถูกวาดมาร้อยเรียงด้วยเทคนิคทางหัตถกรรม การปะติดผ้า การปัก การเย็บ ซึ่งเป็นเทคนิคแบบโบราณให้เกิดเป็นผลงานที่แฝงไว้ด้วยความสุข สนุกสนาน ด้วยรูปทรงสีสันอันสดใส ภายใต้มุมมองของเด็กออทิสติก

นอกจากนั้นการจะสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมนี้ จำเป็นต้องทำการศึกษานวัตศิลป์การปะติดผ้าในเทคนิค Appliqué ที่สามารถเปลี่ยนความหมายของวัสดุผ้า แทนค่าความรู้สึกที่เกิดจากตัวผลงาน ผู้สร้างสรรค์เห็นถึงการสร้างสรรค์จากศิลปินที่ใช้เทคนิค Appliqué ทั่วโลก ที่สร้างสรรค์ผลงานที่ต้องใช้ทั้งความคิด ความพยายาม ความอดทน ความตั้งใจ มุมานะรวมทั้งมีการวางแผนการทำงานอย่างมีระบบ ขั้นตอน ที่ต้องการนำเสนอเทคนิคการปะติดผ้า เทคนิค Appliqué ให้เข้ากับความคิดสร้างสรรค์มากที่สุด ดังจะเห็นได้จากผลงาน Folk art appliqué การสร้างสรรค์ผลงานแนวศิลปะพื้นบ้าน (Folk) หมายถึง ศิลปะที่มีความงามความเรียบง่ายจากฝีมือของชาวบ้านทั่ว ๆ ไปสร้างสรรค์ผลงานอันมีคุณค่าทางด้านความงาม และประโยชน์ใช้สอยตามสภาพของท้องถิ่น ท่านศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรีได้กล่าวว่า หมายถึง "ศิลปะชาวบ้าน" Laeonor Quispe ศิลปินมีแนวคิดที่บ่งบอกถึงความสุขของเด็ก ๆ ในวันฤดูใบไม้ผลิที่สวยงาม นักบินได้ท่ามกลางว่าที่ลอยอยู่บนสายลมอบอุ่น

เหนือหมู่บ้านบนภูเขาที่เงียบสงบ กระต่ายและแพะสองตัวกินหญ้าในทุ่งหญ้า และลูกเปิดจ้องมองผีเสื้อที่สดใสในจางมัทศจรรย เขาสร้างสรรค์ผลงานในศิลปะแบบดั้งเดิมด้วยเทคนิค Appliqué เพื่อใช้แขวนผนังที่ดูพิเศษ Dahomey Fon ศิลปินมีแนวคิดในการสร้างสัญลักษณ์ที่ตัดทอนรูปสัตว์ ชนิดต่างๆ เป็นสัญลักษณ์พิเศษที่เกี่ยวข้องกับสุภาภิตคำเตือนใจ ศิลปินมักสร้างสรรค์ผลงานเพื่อใช้ในการตกแต่ง ผนัง ธง ร่ม และเทศกาลสำคัญต่าง ๆ ด้วยเทคนิค Appliqué โดยการตัดทอนรายละเอียดของความเป็นจริงของสัตว์หลายประเภท เหลือเพียงโครงสร้างที่ตัดทอนเรียบง่ายคล้ายการวาดภาพของเด็ก โดยเลือกใช้สีสดใส ติดกับพื้นหลังสีดำผลงานของแะเรียต พาวเวอร์

ศิลปินได้รับอิทธิพลมาจากประเพณีการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué แม้ว่าผ้าห่มของเขาเป็นการใช้เทคนิคสอยมือและใช้จักรเย็บ ผลงานสร้างสรรค์ผ้าห่มแสดงให้เห็นว่าศิลปินใช้การปะติดปะต่อลวดลายผ้าโดยใช้การจัดองค์ประกอบทั้งแนวตั้งแนวนอนขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของรูปทรงที่ต้องการแสดงออก เป็นการแสดงถึงสิ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับประเพณีการทอผ้า ปะติดผ้าแบบโบราณ แม้ว่าในช่วงแรกจะเป็นการสร้างสรรค์ที่ตอบสนองการใช้งานเป็นผ้าห่ม โดยเลือกหยิบยกเอาเรื่องในพระคัมภีร์ไบเบิล ผลงานมีความคล้ายกับการจัดองค์ประกอบภาพของเด็ก ซึ่งการจัดองค์ประกอบภาพแบบนี้มักพบในการปะติดผ้าในแบบดั้งเดิมที่ถูกพัฒนามาเป็นการสร้างเรื่องราว เช่นการบันทึกด้วยภาษาภาพดู สปาร์โก

ผลงานเทคนิค Appliqué ศิลปินสร้างสรรค์ผลงานที่นำเสนอแนวคิดถึงเรื่องราวในแนวทางศิลปะเด็ก ความทรงจำวัยเด็ก ที่ตัดทอนรายละเอียดของรูปทรงในมุมมองแบบมุมสูง โดยใช้ผ้าขนสัตว์และผ้าฝ้ายพิมพ์ลาย ร่วมกับการปักลายเส้น เป็นผ้าห่ม นิทานพื้นบ้านแอฟริกาที่ฝังลึกอยู่ในจิตวิญญาณของศิลปิน ความงามของดินแดนที่อุดมไปด้วยสัตว์ป่าและผืนป่ารู้สึกถึงแสงแดด ความร้อนและสายลมที่อบอุ่น ผลงานของเฟรดดี้และเฟรยา

เฟรดดี้และเฟรยาเป็นบริษัทที่ผลิตของขวัญทำมือ ของส่วนใหญ่มาจากการงานศิลปะผ้าปะติดผสมผสานกับวัสดุอื่น นี่คือนิยามของงานปักที่ศิลปินชอบ ซึ่งเป็นด้านหน้าของบ้านศิลปินเอง ศิลปินชอบความคิดในการใช้หน้าต่างและประตูจากรูปสถาปัตยกรรม และเมตตา สุวรรณศรี สร้างสรรค์ผลงานที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากการศึกษาภาพวาดของเด็กออทิสติก ต้องการแสดงให้เห็นถึงความงามอันเกิดจากจินตนาการของเด็กออทิสติก โดยใช้ศิลปะมามีส่วนช่วยในการบำบัดภาวะอาการสมาธิสั้น ผลงานศิลปะของเด็กที่สำเร็จออกมานั้น ล้วนแสดงออกให้เห็นถึงความงามอันเกิดจากความไม่สมบูรณ์ ทั้งด้านรูปทรง การเชื่อมโยงเนื้อหาการใช้สี และกระบวนการในการวาดภาพ ซึ่งศิลปะนับเป็นกิจกรรมที่เด็กชื่นชอบและ

สนุกสนาน เป็นการวาดระบายสีเพื่อความสุข ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดความสนใจ นำผลงานของเด็กมาสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคทางหัตถกรรมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ที่ผู้สร้างสรรค์มีความชำนาญโดยผ่านกระบวนการภาพปะติด หรือคอลลาจ เพื่อให้เกิดผลงานจิตรกรรมสื่อผสมที่ตรงตามแนวคิดของเด็กที่สร้างสรรค์ไว้ อันแสดงออกถึงจินตนาการอันบริสุทธิ์ของเด็กออทิสติก คือความงามจากความไม่สมบูรณ์ นับเป็นความสำเร็จอย่างสูง ที่ศิลปินจากทั่วโลกสามารถยกระดับผลงานหัตถกรรม งานช่าง ที่ผู้คนคุ้นเคยมาสร้างสรรค์จนเกิดเป็นผลงานศิลปะที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น และเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1. ผลสรุปที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปพัฒนาการสร้างสรรค์ศิลปะด้วยการนำงานเทคนิค Appliqué ปะติดผ้าแบบดั้งเดิมมาใช้สร้างสรรค์ให้เกิดเป็นผลงานร่วมสมัยและนำไปใช้เป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์ให้กับผู้สนใจต่อไป
2. ผลงานวิจัยในโครงการนี้ ทำให้ตระหนักถึงการกระตุ้นพัฒนาการของเด็กออทิสติกด้วยการใช้ศิลปะซึ่งเป็นกิจกรรมบำบัด ช่วยในการพัฒนาเด็กออทิสติกที่มีต้นทุนต่ำ และสามารถหาซื้ออุปกรณ์ได้ง่าย รวมถึงสามารถเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ดูแล ครอบครัวที่มีลูกออทิสติกได้ทำความเข้าใจในภาวะทางอารมณ์ของเด็กออทิสติกได้ และเป็นการเผยแพร่ผลงานให้ผู้คนเห็นถึงความสามารถของเด็กออทิสติกในด้านการวาดภาพ ว่าผลงานมีความงามอันบริสุทธิ์แฝงอยู่ หากมองด้วยหัวใจแห่งความเมตตาและเข้าใจ ก็จะเห็นถึงสุนทรียภาพแห่งความงามในจิตใจเด็ก
3. กิจกรรมการวาดภาพระบายสีนั้นสามารถนำไปใช้พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก มือ สายตา การควบคุมตนเอง สมาธิ รวมทั้งช่วยผ่อนคลาย เกิดสุนทรียภาพทางใจนับเป็นกิจกรรมบำบัดอีกทางเลือกหนึ่งที่ช่วยพัฒนาเด็กออทิสติกได้

บรรณานุกรม

- Kutintara, Pusadee.(1996). Concept for Development of Elementary Children. In Collected Papers for Development of Elementary Children Teaching. The Fourth printing. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University.
- ผู้สดี ภูวอินทร์ และคณะ. (2539). แนวคิดในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยเด็กปฐมวัย ใน เอกสารการสอนชุดวิชา การสร้างเสริมลักษณะนิสัยระดับปฐมวัยศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Ministry of Education.(1999). Directions for Education of Autism Children. Bangkok: Teachers Council.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2542). แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติก.กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- Sirirutraykha, Thaweesak.(2007). Art Therapy: Art and Science. Bangkok: Teachers Council.
- ทวีศักดิ์ สิริวัฒน์เรขา. (2550). ศิลปะบำบัด ศาสตร์และศิลป์แห่งการบำบัด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศุภสภาลาดพร้าว.
- Trangkasombat, Umaporn. (2011). Help Autism Child. Bangkok: Suntra Publishing.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2554). ช่วยลูกออทิสติก. กรุงเทพฯ: ชันตราการพิมพ์.

บรรณานุกรมภาพ

- ภาพที่ 1 Unicef. (2017) APPLIQUE WALL HANGING ANDEAN FOLK ART, 'A SPRING DAY'. Retrieved from <https://market.unicef.org.uk/product/applique-wall-hanging-andean-folk-art-a-spring-day/E36227/>
- ภาพที่ 2 Dahomey Fon. (2019). Birds and animals Benin Applique. Retrieved from <https://www.pinterest.com/pin/15692298671287320>
- ภาพที่ 3 Radford. (2019). Powers: Bible quilt. Retrieved from <https://www.radford.edu/rbarris/Women%20and%20art/amerwom05/quilts.html>
- ภาพที่ 4 folkartisans. (2020). Folk art applique Large. Retrieved from <http://www.folkartisans.com/pages/p-quilts.html#trac>
- ภาพที่ 5 Sue Spargo. (2020). Applique Ideas Folk-tails Quilt Kit from Sue Spargo. Retrieved from <https://www.pinterest.it/pin/90072061276975826/?p=true>
- ภาพที่ 6 Freddy & Freya. (2020). Little Home. Retrieved from <https://www.pinterest.com/pin/95349717089834098/?p=true>
- ภาพที่ 7 เมตตา สุวรรณศรี. (2563). โลกของดาเต.